

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПОЧАТКОВА ОСВІТА. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 013 «Початкова освіта»
спеціалізація «Інклюзивна освіта»
галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»

Кваліфікація: Бакалавр початкової освіти. Вчитель початкової школи. Фахівець з інклюзивної освіти.

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ РДГУ

Голова Вченої ради РДГУ

 проф. Р.М.Постоловський
(протокол № 9 від 25 жовтня 2018 р.)

Освітньо-професійна програма
вводиться в дію з 01.09.2019 р.

Ректор проф. Р. М. Постоловський
(наказ №191-01-01 від 02.11.2018 р.)

Рівне – 2018

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«Початкова освіта. Інклюзивна освіта»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 «Освіта/Педагогіка»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	013 «Початкова освіта»
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	Інклюзивна освіта
КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр початкової освіти. Вчитель початкової школи. Фахівець з інклюзивної освіти

Розробники програми:

1. Шевців З. М., д.пед.н., професор
2. Колупаєва Т.Є., д.пед.н, професор
3. Сіранчук Н. М., д.пед.н, професор
4. Боровець О.В., к.пед.н., доцент
5. Яковишина Т. В., к.пед.н., доцент

ВНЕСЕНО

Кафедрою педагогіки початкової освіти
 Протокол № 8 від «10» вересня 2018 р.
 Завідувач кафедри _____ проф. Т. Є. Колупаєва

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою педагогічного факультету
 Протокол № 9 від «23» жовтня 2018 р.
 Голова вченої ради _____ проф. В. В. Сілков

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
 Протокол № 9 від «25» жовтня 2018 р.
 Голова Вченої ради _____ проф. Р. М. Постолювський

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ № 191-01-01 від «02» листопада 2018 р.

Передмова

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці бакалаврів у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 013 «Початкова освіта» та спеціалізацією «Інклюзивна освіта».

Освітньо-професійна програма заснована на компетентнісному підході підготовки бакалавра у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 013 «Початкова освіта», спеціалізацією «Інклюзивна освіта».

Освітньо-професійна програма розроблена до введення в дію Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти проектною групою Рівненського державного гуманітарного університету у складі

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Шевців Зоя Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри

Члени проектної групи:

1. Колупаєва Т.Є., д.пед.н, професор
2. Сіранчук Н. М., д.пед.н, професор
3. Боровець О.В., к.пед.н., доцент
4. Яковишина Т. В., к.пед.н., доцент

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Рівненського державного гуманітарного університету.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 013 «Початкова освіта» (спеціалізація «Інклюзивна освіта»)	
1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Рівненський державний гуманітарний університет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр початкової освіти. Вчитель початкової школи. Асистент вчителя. Організатор інклюзивної освіти
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма «Початкова освіта. Інклюзивна освіта»
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра. Одиничний. 240 кредитів ЄКТС/ 4 роки
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію (серія НД №1889736 від 09.10.2017р.)
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта з терміном навчання 11(або 12) років
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	На період навчання до 2023 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.vshu.edu.rv.ua

2 - Мета освітньої програми	
<p>Підготувати конкурентоспроможних фахівців у галузі початкової та інклюзивної освіти, спроможних працювати в різних типах освітніх закладів, здатних вирішувати складні завдання в інклюзивному середовищі Нової української школі, організовувати процес, пов'язаний з інклюзивним навчанням.</p> <p>Надати теоретичні знання та практичні уміння і навички, достатні для успішного виконання професійних обов'язків асистента вчителя інклюзивного навчання, організатора інклюзивної освіти.</p>	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань 01Освіта/Педагогіка Спеціальність 013 Початкова освіта Спеціалізація «Інклюзивна освіта»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна для першого (бакалавра) рівня вищої освіти Освітньо-професійна програма орієнтована на теоретичну та практичну підготовку педагогічних фахівців для виконання професійної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах, які володіють сучасними методами та технологіями організації інклюзивного навчання, загальними та спеціальними (фаховими) компетентностями і компетенціями, готовими до роботи в інклюзивному

	середовищі Нової української школи. Освітньо-професійна програма бакалавра орієнтує на актуальну спеціалізацію в розрізі спеціальності 013 «Початкова освіта», спеціалізацію «Інклюзивна освіта».
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Підготовка бакалавра спеціальності 01Освіта/Педагогіка 013 «Початкова освіта», спеціалізації «Інклюзивна освіта» Ключові слова: педагогіка початкової школи, інклюзивна педагогіка, інклюзивна освіта, соціалізація, корекція, реабілітація, історія педагогіки, дидактика, методики, інноваційні технології.
Особливості програми	Освітньо-професійна програма розроблена з урахуванням багаторічного досвіду підготовки фахівців зі спеціальності 013 «Початкова освіта» та власного досвіду і досвіду провідних вітчизняних університетів.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професії та професійні назви робіт зазначаються згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: класифікатор професій ДК 003:2010: 2331-Вчитель початкової школи 3310-Фахівці з початкової освіти 3340- Інші фахівці в галузі освіти 3340 – Асистент вчителя 5131 – помічник вчителя 148 – менеджер в освіті
Подальше навчання	Можливість продовження навчання за програмою другого рівня вищої освіти – ступеня «магістр»
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання проводиться у вигляді: аудиторних (лекції, семінарські заняття, практичні заняття, лабораторні заняття), позааудиторних занять (практика, індивідуальні, консультації, написання курсових/дипломних робіт, самостійна робота), дистанційні навчальні заняття. Викладання здійснюється з використанням технологій навчання: проблемні, модульні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, ігрові, кооперативні, інтегративні, контекстні технології навчання, особистісно-орієнтовані, технологія ситуативного моделювання
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ECTS та національною шкалою оцінювання. Контроль здійснюється на рівні викладача, завідувача кафедри, деканату, ректорату, державний контроль. Поточний контроль: усне та письмове опитування, оцінка роботи в малих групах, тестування, захист індивідуальних завдань (проектів). Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю. Державна атестація здійснюється у формі комплексного державного екзамену.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність самостійно і комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі початкової освіти (розвиток, навчання і виховання учнів молодшого шкільного віку з нормативним розвитком) та виконувати соціально-педагогічну діяльність в умовах інклюзивного середовища закладу загальної середньої освіти (спільне навчання, виховання, розвиток, корекцію, реабілітацію і соціалізацію учнів з особливими освітніми потребами та здорових учнів).
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-1. Загальнонавчальна. Здатність до навчання, розвитку продуктивного (абстрактного, образного, дискурсивного, креативного) мислення. Здатність до самокритики і сприймання конструктивної критики.</p> <p>ЗК-2. Дослідницька. Здатність до самостійного пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-3. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.</p> <p>ЗК-4. Громадянська компетентність. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема учнів початкової школи; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.</p> <p>ЗК-5. Етична. Здатність приймати рішення і діяти відповідно до морально-етичних і правових норм.</p> <p>ЗК-6. Соціокультурна. Здатність до цінування та повага до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.</p> <p>ЗК-7. Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.</p> <p>ЗК-8. Адаптивна. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами. Здатність приймати обґрунтовані рішення в педагогічному середовищі та діяти в нових ситуаціях.</p>

	<p>ЗК-9. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що забезпечує процес розвитку й саморозвитку, сприяє творчому підходові до навчально-виховного процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.</p> <p>ЗК-10. Здоров'язберігальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язберігальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.</p> <p>ЗК-11. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК) 013 Початкова освіта</p>	<p>ФК-1. Предметна компетентність. Здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно- наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей, визначених Держстандартом, задля усвідомлення їхньої реалізації в освітній галузі загалом, та окремих змістових лініях зокрема.</p> <p>Види предметних компетентностей: філологічна, математична, технологічна, природничо-наукова, мистецька.</p> <p>ФК-1.1. Філологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу початкового курсу мови навчання, мови вивчення, іноземної мови, літературного читання та їхніх окремих змістових ліній. Складниками філологічної компетентності є лінгвістична, мовленнєва, літературознавча.</p> <p>ФК-1.2. Математична компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих математичних знань і умінь, що утворюють світоглядну, теоретичну та операційно- діяльнісну основу освітньої галузі «Математика». Складниками математичної компетентності є арифметична, логічна, алгебраїчна, геометрична та тотожних перетворень.</p> <p>ФК-1.3. Технологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих проектно- технологічних знань, умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту освітньої галузі «Технології» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками технологічної компетентності є: ІКТ-компетентність, компетентності з техніки обробки матеріалів, технічної творчості, декоративно-ужиткового мистецтво та самообслуговування.</p> <p>ФК-1.4. Природничо-наукова компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих природничо- наукових знань і практичних умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту природознавчого матеріалу відповідної освітньої галузі початкової освіти. Складниками природничо-наукової компетентності є астрономічна, географічна, землезнавча, біологічна (ботанічна, зоологічна, анатомічна, фізіологічна),</p>

екологічна, валеологічна.

ФК-1.5. Мистецька компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу освітньої галузі «Мистецтво» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками мистецької компетентності є музична, образотворча, мистецько-синтетична.

ФК-2. Психологічна компетентність. Здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку. Складниками психологічної компетентності є диференціально-психологічна, соціально-психологічна, аутопсихологічна.

ФК-2.1. Диференціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості засвоєння навчального матеріалу учнями початкової школи у відповідності з їхніми індивідуальними та віковими характеристиками сприймання, уваги, пам'яті, мислення; вміння застосовувати ці знання при моделюванні ситуацій навчання, виховання й розвитку молодших школярів; спроможність урахувати у професійній діяльності тип темпераменту, вік, стать, антропологічні ознаки учнів; володіння психологічними методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітей і спроможність їх урахування у проектуванні педагогічного процесу.

ФК-2.2. Соціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості комунікативної діяльності учнів класу /учня початкової школи, взаємостосунки вчителя та учнів, закономірності педагогічного спілкування, соціальної ситуації, ситуацій міжособистісної взаємодії; вміння застосовувати ці знання у моделюванні навчально-виховного процесу в початковій школі.

ФК-2.3. Аутопсихологічна. Здатність до адекватного усвідомлення особистісно-професійних якостей, самопізнання, самооцінки як підґрунтя формування критичного, гуманістично орієнтованого мислення вчителя початкової школи, емоційної усталеності, екстраверсії, розвитку проникливості; інтелектуальна здатність до бачення, постановки й розв'язання проблем особистісного зростання учня; сформованість психологічного мислення вчителя початкової школи; його готовність до природовідповідних дій у процесі навчання (чуття самого себе й міри власних дій як першого вчителя); здатність до самоусвідомлення, саморозвитку, вдосконалення педагогічної діяльності з високим рівнем автономності.

ФК-3. Педагогічна компетентність. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування навчально-виховного процесу в початковій ланці освіти. Складниками педагогічної компетентності є дидактична, виховна, організаційна.

ФК-3.1. Дидактична. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших учнів, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

ФК-3.2. Виховна. Здатність випускника до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо.

ФК-3.3. Організаційна. Здатність до організації навчально-виховного процесу в початковій школі, систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.

ФК-4. Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти. Методична компетентність ґрунтується на теоретичній і практичній готовності до проведення уроків за різними навчальними комплектами, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їх застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності щодо навчання учнів предмету.

ФК-4.1. Нормативна. Здатність учителя користуватися нормативними документами та реалізовувати на практиці цілі і завдання навчання предмету/освітньої галузі в початковій школі.

ФК-4.2. Варіативна. Здатність учителя працювати за будь-яким навчально-методичним комплектом, здатність обирати найефективніший навчально-методичний комплект для досягнення цілей і завдань навчання предмета/освітньої галузі в початковій школі, визначених Державним стандартом і навчальною програмою.

ФК-4.3. Спеціально-методична. Здатність до навчання молодших школярів будь-яким елементом змісту програми.

СК-4.4. Контрольно-оцінювальна. Здатність до реалізації критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи; здатність дотримуватись Державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів початкової школи, визначених у програмі.

ФК-4.5. Проектувально-моделювальна. Здатність моделювати та організовувати процес навчання предмету/освітньої галузі в початковій школі; спроможність учителя обирати необхідні засоби, форми і методи організації діяльності учнів у процесі навчання.

ФК-4.6. Технологічна. Здатність упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід до навчання окремих питань певної освітньої галузі/предмету початкової школи.

ФК-5. Професійно-комунікативна компетентність (ПКК). Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з молодшими школярами, батьками, колегами. Складники професійно-комунікативної компетентності вчителя початкової школи:

	<p><i>ФК – 5.1.</i> Емоційна. Здатність педагога усвідомлювати та визнавати власні почуття, а також почуття інших суб'єктів навчально-виховного середовища; здатність до самомотивації та керування власними емоціями у стосунках із вихованцями, колегами, батьками.</p> <p><i>ФК-5.2.</i> Вербально-логічна. Здатність педагога володіти доцільними формами вербального професійного спілкування в колективі, сприймати, осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення; здатність опрацювати, групувати навчальну інформацію, адекватно усвідомлювати комунікативний сенс повідомлень, запам'ятовувати й у разі необхідності актуалізувати в пам'яті професійні знання, фактичні дані, навчальну інформацію.</p> <p><i>ФК-5.3.</i> Інтерактивна. Здатність педагога організувати ефективну спільну навчально-виховну діяльність і педагогічне спілкування; здатність співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами навчально-виховного середовища.</p> <p><i>ФК-5.4.</i> Соціально-комунікативна. Здатність учителя в будь-якій педагогічній ситуації орієнтуватися на всіх учасників навчально-виховного середовища, приймати правильні рішення і, як наслідок, досягати поставленої мети навчання й виховання.</p> <p><i>ФК-5.5.</i> Технічна. Здатність викладача забезпечити процесуальний бік педагогічного спілкування; володіння технікою педагогічного спілкування з суб'єктами навчально-виховного середовища.</p> <p><i>ФК-5.6.</i> Предметно-змістова. Володіння змістовим аспектом комунікації, термінологією, мовленнєвими конструкціями, що притаманні всім предметам, визначеним навчальним планом початкової школи та здатність до розв'язання певного кола питань у конкретній ситуації педагогічної діяльності вчителя початкових школи.</p>
<p>Фахові компетентності у сфері інклюзивного навчання для спеціалізації «Інклюзивна освіта» (ФКС)</p>	<p>ФКС 1 – організаційна – здатність розуміти цінності інклюзивної освіти, створювати інклюзивне середовище (внутрішній інтер'єр класної кімнати); здатність підготувати освітнє середовище до процесу інклюзивного навчання;</p> <p>ФКС 2 – корекційно-реабілітаційна – здатність до змін та удосконалення якостей особистості дитини, вищих її психічних функцій, особливостей життєдіяльності;</p> <p>ФКС 3 – соціалізуюча – здатність підготувати учня з особливими освітніми потребами до освітнього процесу, розуміння сутності виучуваного навчального матеріалу для подальшого навчання; здатність створити умови для розвитку можливостей і самореалізації особистості молодшого школяра в соціумі, зберегти якість життєдіяльності;</p> <p>ФКС 4 – соціально-педагогічна – здатність усвідомлювати значущість поліфункціональної педагогічної діяльності, розуміння сутності соціальних проблем, які існують у суспільстві та в учнівському колективі, де спільно навчаються діти з обмеженнями життєдіяльності, здатність розвивати у собі професійно важливі та особистісно значущі якості, які виражають соціальну та професійну спрямованість; якості характеру, які виражають ставлення до дітей і людей взагалі, вольові та емоційні риси</p> <p>ФКС 5 – командної роботи – здатність працювати в міждисциплінарній команді під час розроблення індивідуальної</p>

	<p>програми розвитку учня з особливими освітніми потребами, у процесі психолого-педагогічного супроводу школяра, взаємодіяти з іншими членами соціуму;</p> <p>ФКС 6 – комунікативна – здатність до налагодження в інклюзивному класі взаємодії між учасниками освітнього процесу та особистості з різними суб'єктами в соціокультурному освітньому середовищі загальноосвітньої школи;</p> <p>ФКС 7 – соціально-діагностична - здатність встановлювати соціально-педагогічний діагноз, вивчати особливості діяльності і спілкування молодших школярів в інклюзивному класі; ступінь і спрямованість впливу соціально-педагогічного середовища (школи, сім'ї, сусідів, груп ровесників тощо) на розвиток молодшого школяра;</p> <p>ФКС 8 – спеціально-методична - здатність планувати, здійснювати підготовку до уроку, адаптовувати і модифікувати методику інклюзивного навчання; розробляти курикулум для особливих дітей, розробляти навчально-методичне забезпечення інклюзивного навчального процесу, організовувати соціально корисну діяльність молодших школярів, застосовувати відповідні методи, прийоми, форми і засоби реабілітації та корекційного навчання. Здатність здійснювати освітньо-корекційний процес з урахуванням індивідуальних можливостей до навчання учнів з особливими освітніми потребами;</p> <p>ФКС 9 – прогностична - здатність прогнозувати результати процесу навчання і виховання з урахуванням найважливіших факторів розвитку учнів з особливими освітніми потребами;</p> <p>ФКС 10 - попереджувально-профілактична і соціально-терапевтична - здатність приводити в дію юридичні, психологічні механізми попередження і подолання негативних явищ, організовувати надання соціально-терапевтичної допомоги тим, хто її потребує;</p> <p>ФКС 11 - охоронно-захисна - здатність відстоювати права та інтереси учнів з особливими освітніми потребами;</p> <p>ФКС 12 – патронатна – здатність створювати належні умови для навчання дитини відповідно до її віку, здійснювати психолого-педагогічний супровід учнів з особливими потребами до навчання.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Спеціальність 013 Початкова освіта	ПРН 1 Знати сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.
	ПРН 2 Знати мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби початкової освіти, суть процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи (педагогічна компетентність + ПКК). Знати структуру календарно- тематичного планування, особливості ведення журналу обліку успішності учнів. Знати специфіку виховної роботи на уроках й у позаурочній діяльності.
	ПРН 3 Знати вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, індивідуальні відмінності в перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи.
	ПРН 4 Знати закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні навчальні технології.
	ПРН 5 Знати суть методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

	ПРН 6 знати зміст нормативних документів, що регламентують початкову освіту: Державного стандарту початкової освіти, навчальних програм предметів, які вивчаються в початковій школі, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи.
	ПРН 7 Застосовувати знання, уміння й навички, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, під час розв'язування навчально-пізнавальних і професійно-зорієнтованих задач.
	ПРН 8 Володіти методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи та стратегії їх урахування в процесі навчання, розвитку й виховання учнів. Складати психолого-педагогічну характеристику на учня та клас.
	ПРН 9 Проектувати процес навчання з предмету у вигляді календарно-тематичного планування для певного класу, теми.
	ПРН 10 Моделювати процес навчання учнів початкової школи певного предмета: розробляти проекти уроків та їхні фрагменти, методику роботи над окремими видами завдань, створювати методику підготовчої роботи, ознайомлення та формування уявлень і понять, вмінь та навичок з метою опанування учнями певних елементів змісту програми
	ПРН 11 Проводити моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми. Здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання та у відповідності до Державних вимог до рівня навчальних досягнень учнів, визначених у програмі з певного предмета.
	ПРН 12 Проводити уроки в початковій школі, аналізувати урок щодо досягнення його мети й завдань, оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій.
	ПРН 13 Проектувати зміст і методику проведення виховних заходів для учнів початкової школи.
	ПРН 14 Здійснювати комунікацію, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування у процесі вирішення професійно-педагогічних задач.
	ПРН 15 Створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.
	ПРН 16 Здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку.
Спеціалізація «Інклюзивна освіта»	ПРН Сп1 Здатність проводити психолого-педагогічну діагностику учнів з особливими освітніми потребами
	ПРН Сп2 Здатність облаштовувати інтер'єр класної кімнати, створювати безперешкодне пересування учнів з обмеженими можливостями школою і приміщеннями
	ПРН Сп 3 Здатність демонструвати ґрунтовні знання щодо адаптації, модифікації змісту навчального матеріалу освітнього процесу та методики інклюзивного навчання, моделювати освітній процес в умовах інклюзії
	ПРН Сп 4 Здатність демонструвати різні напрями соціально-педагогічної роботи в інклюзивному середовищі загальноосвітнього навчального закладу у процесі контекстного навчання в процесі аудиторних занять і проявляти знання і уміння специфіки професійної діяльності в позааудиторний час,

	створювати позитивний клімат, надавати соціально-педагогічну допомогу учням з особливими освітніми потребами, укладати соціальний паспорт класу.
	ПРН Сп 5 Здатність проводити науково-дослідницьку роботу в інклюзивному середовищі загальноосвітнього навчального закладу.
	ПРН Сп 6 Здатність взаємодіяти з командою фахівців школи, зі спеціалістами інших служб в системі інклюзивного навчання з метою розробки індивідуальної програми розвитку молодшого школяра з особливими освітніми потребами.
	ПРН Сп 7 Здатність демонструвати знання і вміння психолого-педагогічного супроводу молодшого школяра з особливими освітніми потребами до навчання та його сім'єю.
	ПРН Сп 8 Здатність здійснювати розвитково-корекційну та реабілітаційну роботу в межах освітнього процесу
	ПРН Сп 9 Здатність забезпечити адаптацію та соціалізацію учня з особливими освітніми потребами до освітнього процесу та інклюзивного середовища закладу загальної середньої освіти
	ПРН Сп 10 Здатність володіти виховними та навчальними технологіями інклюзивної освіти; вміти організовувати групове й індивідуальне навчання і виховання дітей з особливими потребами. Здатність упроваджувати здоров'язберігальні технології навчання
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес, мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів професійної діяльності особи (п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності від 30.12.2015 р. №1187 (із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 10.05.2018 р. № 347)).
Матеріальне-технічне забезпечення	Використання навчального середовища Рівненського державного гуманітарного університету. Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання віртуального навчального середовища Рівненського державного гуманітарного університету та авторських розробок професорсько-викладацького складу
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та вищими навчальними закладами й науковими установами України відбувається підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та зарубіжними навчальними закладами. Угода щодо семестрового академічного обміну студентами між Академією ім. Яна Длугоша в Ченстохові (Республіка Польща).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

2.1 Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти(роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Українська мова за професійним спрямуванням	3	екзамен
ОК 2	Історія України.	3	екзамен
ОК 3	Історія української культури	3	екзамен
ОК 4	Філософія	3	екзамен
ОК 5	Сучасні інформаційні технології	3	екзамен
ОК 6	Екологія	3	залік
ОК 7	Основи медичних знань, валеологія та охорони здоров'я	6	залік
ОК 8	Анатомія і фізіологія дітей з основами генетики	3	залік екзамен
ОК 9	Математика	8	екзамен
ОК 10	Основи природознавства	7	залік,екзамен
ОК 11	Сучасна українська мова з практикумом	9	екзамен
ОК 12	Іноземна мова (за проф.. спрям.)	6	екзамен
ОК 13	Психологія загальна	3	екзамен
ОК 14	Психологія вікова	3	екзамен
ОК 15	Психологія педагогічна	3	екзамен
ОК 16	Основи психодіагностики	3	залік
ОК 17	Історія педагогіки	3	екзамен
ОК 18	Основи педагогіки	4	залік
ОК 19	Дидактика	5	екзамен
ОК 20	Теорія та методика виховання	3	екзамен
ОК 21	Педагогічна майстерність	3	залік
ОК 22	Основи педагогічних досліджень	3	залік
ОК 23	Педагогічні технології в початковій школі	3	екзамен
ОК 24	Дитяча література	3	екзамен
	<i>Методика навчання освітньої галузі «Мова і література»:</i>		
ОК 25/ ОК 26/ ОК 27	Методика навчання української мови	9	залік, екзамен
	Методика навчання літературного читання	4	залік
	Методика навчання іноземної мови	3	екзамен
ОК 28	<i>Методика навчання освітньої галузі «Математика»:</i>	7	залік, екзамен
ОК 29	<i>Методика освітньої галузі «Природознавство»</i>	3,5	екзамен
ОК 30	<i>Методика освітньої галузі «Суспільствознавство»</i>	3	екзамен
ОК 31	Фізична культура з методикою навчання	3	залік
	<i>Методика навчання освітньої галузі «Технологія»</i>		
ОК 32	Трудове навчання з практикумом у початковій школі	5	залік
ОК 33	Інформатика з методикою навчання	3	екзамен
ОК 34	Образотворче мистецтво з методикою викладання	4	екзамен
ОК 35	Основи культури і техніки мовлення	3	залік

ОК 36	<i>Методика навчання освітньої галузі «Мистецтво»</i>		
	Музичне мистецтво та основи хореографії з методикою навчання	3	залік
ОК 37	БЖД, основи охорони праці	3	залік
ОК 38	Методика психолого-педагогічного вивчення учня	3	залік
ОК 39	Навчальна (польова) практика	3	залік
ОК 40	Навчальна (психолого-педагогічна) практика	6	залік
ОК 41	Педагогічна практика	15	залік
К 01	Курсова робота	3	
Вибіркові компоненти ОП			
Вибірковий блок 1			
ВК 1	Філософія освіти	3	залік
ВК 2	Філософія науки		
ВК 3	Історія світових цивілізацій	3	залік
ВК 4	Цінності європейської цивілізації		
ВК 5	Економіка	3	екзамен
ВК 6	Релігієзнавство		
ВК 7	Етика і естетика		
ВК 8	Правознавство	3	залік
ВК 9	Соціологія		
ВК 10	Політологія		
ВК 11	Теорія і практика освіти	3	залік
ВК 12	Менеджмент в освіті		
Вибірковий блок 2 за спеціалізацією «Інклюзивна освіта»			
ВК 13	Основи інклюзивної педагогіки	11,5	екзамен
ВК 14	Організація інклюзивного навчання	10	екзамен
ВК 15	Етика та деонтологія в інклюзивній освіті	5	залік
ВК 16	Основи соціалізація особистості	4	залік
ВК 17	Організація педагогічного проектування професійної діяльності в інклюзивному середовищі	5	залік
ВК 18	Асистентування в інклюзивному середовищі	3	залік
ВК 19	Міжнародний досвід інклюзивної освіти	4	екзамен
ВК 20	Управління освітнім процесом в інклюзивному середовищі	3	залік
Всього		45,5	
Загальний обсяг програми		240	
Атестація			
1.	Комплексний екзамен або дипломна робота		

2.2. Структурно-логічна схема ОП

1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	
1 сем.	2 сем.	3 сем.	4 сем.	5 сем.	6 сем.	7 сем.	8 сем.
ОК 2 Історія України	ОК 09 Матема тика	ВК 01 Філософі я освіти	ВК 05 Економі ка	ОК 01 Українс ька мова за проф. спрямув анням	ОК 05 Сучасні інформа ційні технолог ії	ОК 17 Історія педагогі ки	ОК 08 Анатом ія і фізіолог ія
ОК 03 Історія українсь кої культур и	ОК 10 Основи природо знавства	ОК 15 Психоло гія педагогіч на	ОК 14 Психоло гія вікова	ОК 04 Філософі я	ВК 08 Правозн авство	ОК 32 Трудов е навчан ня з практи кумом	ВК 11 Теорія і практи ка освіти
ОК 06 Екологі я	ОК 11 Сучасна українсь ка мова з практик умом	ОК 19 Дидакти ка	ОК 20 Теорія та методика вихован ня	ОК 22 Основи педагогі чних дослідже нь	ОК 28 Методик а навчанн я «Матема тики»	ОК 36 Музичн е мистец тво з методи кою навчан ня	ОК 16 Основи псиході агности ки
ОК 07 Основи мед зань, валеоло гія	ВК 03 Історія освітніх цивіліза цій	ОК 24 Дитяча літерату ра	ОК 21 Педагогі чна майстерн ість	ОК 25 Методик а н -я з українсь кої мови	ОК 29 Методик а навчанн я «Природ ознавств а»	ОК 38 Методи ка психоло го- педагогі чного вивчен ня дитини	ОК 23 Педагог ічні технолог ії
	ВК 03 Цінності європей ської цивіліза ції						

ОК 9 Математика	ОК 12 Іноземна мова	ОК 33 Інформатика з методикою навчання	ОК 25 Методика ан-я української мови	ОК 28 Методика навчання «Математики»	ОК 31 Фізична культура і методика навчання	ВК 14 Організація інклюзивного навчання	ОК 30 Методика навчання «Суспільствознавство»
ОК 10 Основи природознавства	ОК 13 Психологія	ВК 15 Етика і деонтологія в інклюзивній освіті	ОК 27 Методика ан-я іноземної мови	ОК 26 Методика навчання «Літературного читання»	ОК 34 Образотворче мистецтво	ВК 16 Основи соціалізації особистості	ОК 35 Основи культури і техніки мовлення
ОК 12 Іноземна мова	ОК 18 Основи педагогіки	ВК 17 Ор. пед. проектування в інклюзивному середовищі	ОК 28 Методика навчання «Математики»	ВК 13 Основи інклюзивної педагогіки	ВК 14 Організація інклюзивного навчання	ОК 20 Управління освітнім процесом в інклюзивному середовищі	ОК 41 Педагогічна практика
ОК 37 БЖД, Основи охорони праці	ОК 39 Навчальна (польова) практика	ВК 18 Асистентування в інклюзивному середовищі	ВК 13 Основи інклюзивної педагогіки	ВК 19 Міжнародний досвід інклюзивної освіти	ОК 40 Навчальна (психолого-педагогічна) практика	К 01 курсорова робота	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 013 «Початкова освіта» зі спеціалізацією «Інклюзивна освіта» проводиться у формі комплексного фахового екзамену з педагогіки та психології; комплексного екзамену з окремих методик початкової освіти і комплексного екзамену із спеціалізації інклюзивна педагогіка, дидактика інклюзивного навчання з методикою навчання освітніх галузей та завершується видачею документу встановленого зразка про присвоєння випускнику ступеня «Бакалавр початкової освіти» із присвоєнням кваліфікації «Вчитель початкової школи. Вчитель інклюзивного навчання початкової школи».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми**

	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 06	ЗК 07	ЗК 08	ЗК 09	ЗК 10	ЗК 11	ФК 01	ФК 02	ФК 03	ФК 04	ФК 05
OK 01	•	•	•		•		•	•			•	•				•
OK 02	•			•	•	•										
OK 03		•	•	•	•	•		•								•
OK 04	•	•				•	•		•							•
OK 05	•	•	•				•	•			•	•				•
OK 06				•	•			•	•	•			•			
OK 07				•	•	•				•			•			
OK 08	•						•	•	•	•		•	•			
OK 09	•	•						•	•		•	•			•	•
OK 10	•	•						•				•			•	•
OK 11	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•			•	•
BK 01	•	•				•	•		•							
BK 02	•	•				•	•		•							
BK 03		•				•		•								•
BK 04		•				•		•								•
BK 05		•	•	•	•	•										•
BK 06		•	•	•	•	•										•
BK 07		•	•	•	•	•										•
BK 08		•	•				•	•	•				•			•
BK 09		•	•				•	•	•				•			•
BK 10		•	•				•	•	•				•			•
BK 11		•	•				•	•			•	•			•	
BK 12			•				•	•					•		•	
OK 12	•		•				•				•	•			•	
OK 13	•		•			•			•	•		•	•			•
OK 14	•	•						•	•	•		•	•			
OK 15	•	•					•	•	•	•		•	•			•
OK 16		•	•		•		•		•	•		•	•			
OK 17	•			•		•					•	•		•		•
OK 18	•					•	•	•	•			•		•		•
OK 19	•		•				•	•	•			•		•	•	•
OK 20	•	•	•	•		•	•	•	•	•				•		•
OK 21		•	•		•		•	•	•				•	•	•	•
OK 22	•	•			•	•	•				•	•		•		•
OK 23		•	•					•	•	•	•			•		
OK 24	•			•		•			•			•			•	
OK 25	•	•	•		•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•
OK 26	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•
OK 27	•		•			•	•	•	•		•	•	•	•	•	•
OK 28	•	•	•				•	•	•		•	•	•	•	•	•
OK 29	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
OK 30	•		•	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•	•
OK 31	•			•				•	•	•		•	•	•	•	•
OK 32	•	•	•	•				•	•			•	•	•	•	•
OK 33	•		•				•	•	•		•	•	•	•	•	•
OK 34	•	•	•		•	•		•	•	•		•	•	•	•	•
OK 35	•	•	•	•	•		•	•	•		•	•	•	•	•	•
OK 36	•		•		•			•	•	•		•	•	•	•	•
OK 37				•			•				•	•				•
OK 38		•	•		•		•	•	•		•		•	•		•
OK 39		•				•		•	•			•		•	•	•

BK 12		•	•			•	•						•	•	•	
OK 12		•	•			•	•						•	•	•	
OK 13		•	•						•	•	•	•	•	•	•	•
OK 14	•	•	•					•		•	•	•	•	•	•	
OK 15			•	•					•	•	•	•	•	•	•	•
OK 16	•						•							•	•	•
OK 17	•			•	•		•		•	•	•	•	•	•		•
OK 18	•			•	•		•		•	•	•	•	•	•		•
OK 19	•			•	•		•		•	•	•	•	•	•		•
OK 20	•			•	•		•		•	•	•	•	•	•		•
OK 21	•			•	•		•		•	•	•	•	•	•		•
OK 22	•			•	•		•		•	•	•	•	•	•		•
OK 23	•			•	•		•		•	•	•	•	•	•		•
OK 24	•			•	•		•		•	•	•	•	•	•		•
OK 25	•			•	•		•		•	•	•	•	•	•		•
OK 26	•			•	•		•		•	•	•	•	•	•		•
OK 27	•			•	•		•						•	•	•	•
OK 28	•			•	•		•		•	•	•	•	•	•		•
OK 29						•							•	•		•
OK 30	•	•	•		•		•		•	•	•	•		•	•	•
OK 31			•	•		•		•						•	•	•
OK 32	•	•	•		•		•		•	•	•	•		•	•	•
OK 33			•	•				•						•	•	•
OK 34	•	•	•		•		•		•	•	•	•		•	•	•
OK 35			•	•		•		•						•	•	•
OK 36	•	•	•		•		•		•	•	•	•		•	•	•
OK 37			•					•						•	•	•
OK 38	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•		•
OK 39			•	•				•						•	•	•
OK 40	•	•	•		•		•		•	•	•	•		•	•	•
OK 41			•	•				•						•	•	•

Матриця відповідності програмних компетентностей спеціальності спеціалізації «Інклюзивна освіта» компонентам освітньої програми

	ПРН С 01	ПРН С 02	ПРН С 03	ПРН С 04	ПРН С 05	ПРН С 06	ПРН С 07	ПРН С 08	ПРН С 09	ПРН С 10
BK 13	•	•		•	•		•	•	•	•
BK 14	•	•	•	•		•	•	•	•	
BK 15	•		•	•	•	•		•	•	•
BK 16		•		•		•	•	•	•	•
BK 17	•	•	•	•	•			•	•	•
BK 18	•	•	•	•		•	•	•	•	•
BK 19	•	•		•	•	•	•	•	•	
BK 20	•		•	•	•	•	•		•	•
BK 21	•	•	•		•	•	•	•	•	•

• – програмний результат;

OK_j – номер обов'язкової компоненти освітньої програми;

BK_j – номер вибіркової компоненти освітньої програми;

ПРН_i – порядковий номер програмних результатів навчання у профілю програми

ПРН С_i – порядковий номер програмних результатів навчання в освітній програмі спеціалізації «Інклюзивна освіта»

6. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Рівненському державному гуманітарному університеті функціонує система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) може за поданням Рівненським державним гуманітарним університетом оцінюватися Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Гарант освітньої програми,
керівник проектної групи

д.пед.н. Шевців З.М.